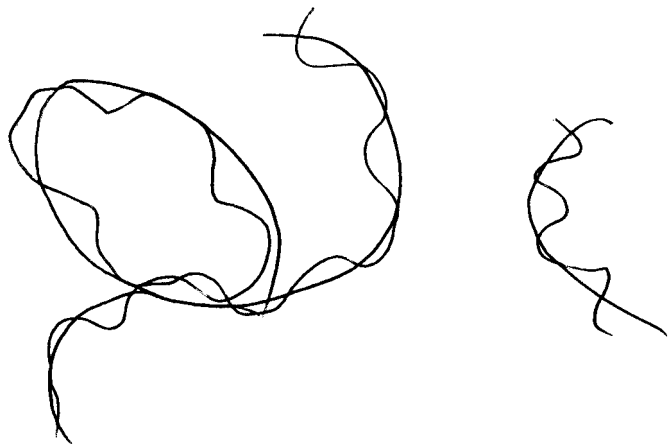
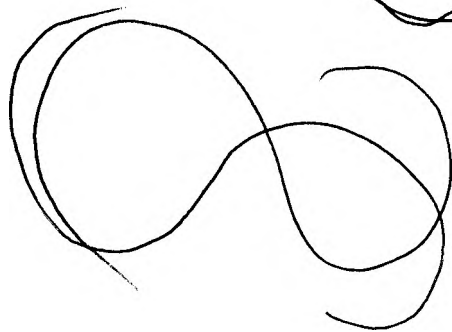
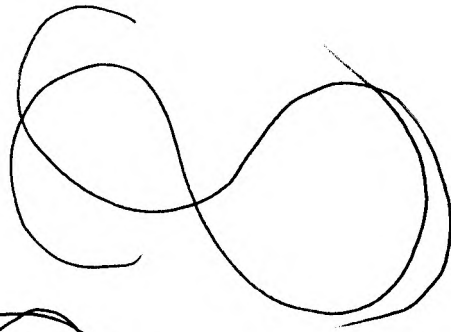
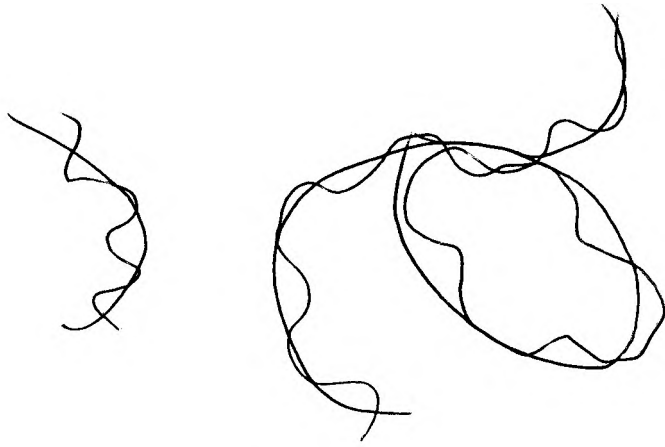
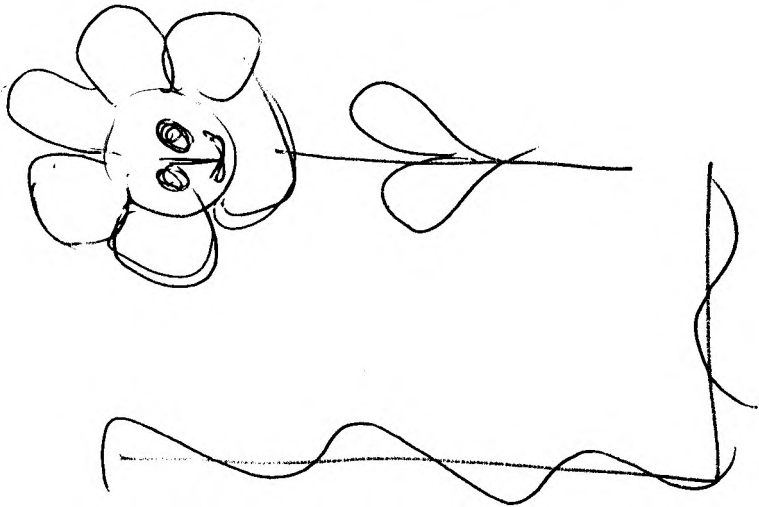
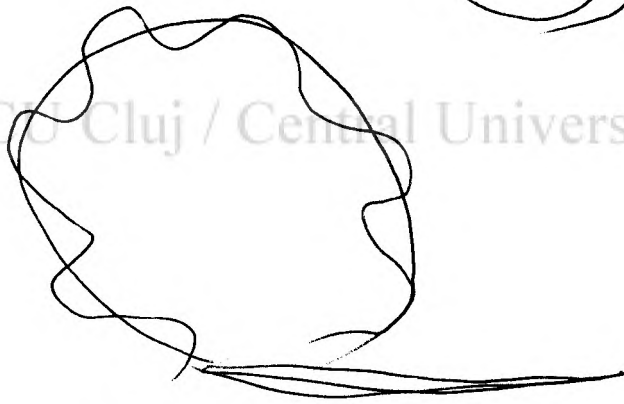

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
1 Decembre st. v.
13 Decembre st. n.

Ese in fie-care dumineca.
Redacțiunea in
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 48

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl
Pe ¹/₂ de an 5 fl. pe ¹/₄
de an 2 fl. 7¹/₂ cr.
Pentru România pe an 26 lei.

Alesandru I principele Bulgariei.

Caracterul amanetat.

Mai toți scriitorii noștri sînt foarte darnici cu banii — pe hîrtie. Să urmărim pe un erou in cursul vieții sale de dece côle: ce vom afla? De comun el nu are nici un post, n'are venite și totuș trăește in cel mai vestit otel, mîncă celea mai scumpe bucate, fumeză nentrerupt țigări de Havana, bacșiș el nu dă alt-ceva, de cît numai galbeni, are servitori și cai de cea mai nobilă rasă, face băi, călătorește prin frumoasa și clasica Italie etc. Și cu tôte că el in celea noue côle a trăit ca un adevărat risipitor, totuș in a decea côlea mai dispune încă de sume enorme, pe cari le cheltuiește in celea mai vesele petreceri, să afle consolație in desperația-i cauzată prin necredința amantei sale. Iși innecă suvenirile in riuri de Șampagnie, in orgii și desfrânări.

Așă dar, după cum se pôte vedé, scriitorii noștrii nu cunosc prețul banilor. Ei despretuesc peste tot speșele mai neînsemnate. Baniul umblă numai cu milioanele d. e. citești că X. are venite anuale de 20—30 de mii; — numeri mai mici nu sînt vrednici de a figură prin novelele lor.

Cu bóla acésta se asociază altă bóla. La descrieri de persóne ei spun totul, ce ar trebui tăcut și din contră tac aceea, ce e de spus. Ei își descriu per longum et latum — talia, përul, nasul, gura, ochii, trăsăturile, dar despre caracterul persónei de care se ocupă nu vorbesc de loc, sêu in niște trăsături palide și confuze. Ei își iau cutezanța a ni desfășurá secretele garderobeului eroului, a ni desvêli celea mai secrete gândiri ale lor, a ne conduce in celea mai intunecate adêncimi ale sufletului — pe scurt: ni arată totul, singur portmoneul nu. Și cu drept cuvênt asta ar trebui să o facă ei mai înteu. Astfel cititorul ar șei indată cu cine are onórea; descrierea de caracter i-ar luminá vieța eroului.

Eu vrêu să fac primul paș in acéstă direcție.

I.

Aici e portmoneul eroului meu, al dlui Alfred N. Vê rog a-l supune unei reviste! Dvóstră nu vedeți in unele despărțeminte ale aceluia — nimic; aici alt despărțemênt — erăș nimic; întorcem portmoneul cu gura in jos, il scuturăm bine — ce cade din el? Nimic...

Incât pentru descrierea persónei lui — voi dice puține: un cap rotund, frumos, o față palidă, visătoare, un suris amar pe buze și 'n cap niște idei rêsturnátore de lume. Pe picioare o pãreche de pãpuci stricați, pantalonii peste tot rupți, ér surtucul in frumșețat cu petece; in mână ține un ciubuc, ér din gură ii e se un nor de fum de tutun. Acest nor se ridică incetinel, fantasia lui ațitată își croiește planuri. Inse norul trece, dispare... , ciubucul și fantasia s'au stins.

Și óre la ce sburau gândurile lui? De sigur la o copilă frumoasă ca luna, dar rece ca marmora...

Capul lui e gol ca și chilfa; in castenul de veștimate se plimbă sãrăcia, stelagiul de cãrți cãntă a golătate, patul viseză de timpul când avea perini, ér lipsa se inhólbă de prin unghere la Alfred și dice: Hi, hi! Lumea te-a pãrăsit, amanta te-a urit, eu inse nu te voi pãrăsi!

Ciubucul ii cade din mână, surisul ii dispere de pe buze și visul móre.

Atunci s'auđi un lin ciocănit la ușa. Alfred tresări. Să-i deschidă óre?! „De sigur șciu că la densus n'au ce căută“ — gândia Alfred intru sine. Dar pentru Dđeu! El deschid ușa cu multă precauție și in odae intră un om curios, a căruia exterior trãdă tôte simțemintele ascunse in inima lui și dice: „Vestminte vechi, pãpuci stricați, Dle, Aron plãteșce bine!“

Pe buzele lui Alfred se ivi de nou surisul amar — de mai nainte. „Eu n'am nimic“ — respunse el rece.

Aron inse nu se lãsă argumentat. „Pãpuci vechi, cãrți stricate — Aron cumpără tôte! Aron plãteșce bine!“ Și cu acestea vorbe pãși mai aprópe de Alfred.

„Iți voi arétá dar tôte, ca să te convingi“ — dice Alfred cu amar. „Aici e dulapul, aici stelagiul de cãrți, aici —“

„O Dómne! nimic, nimic curat“ — se mirá Jidovul. „Pagubá, Dle, pagubá! Aron plãteșce bine!“ La acéstea vorbe el trase de sub caftanul seu rupt o pungă de aur și o scuturá.

Un sunet curat, metalic resuná prin casă, un sunet mai seducător, de cãt cantecul Sirenelor.

La auđul acéstu sunet Alfred tremurá. Ochii sei se indreptarã curioși spre punga Jidovului.

Pe fața lui Aron se ivi indestulirea și disprețul. Ținênd punga ridicată, el strigá mereu: „Aron plãteșce bine! Aron cumpără tôte!“

„Dar tu veđi, că eu n'am nimic!“ strigá Alfred mánios.

„Ei! de ce se superá Dl așă iute? Dta ai totuș ceva, pentru care eu îți-aș da mulți, mulți galbini!“

„Nu me necăjí, Jidovule, căci fără multe complimente te 'mburd afará, in cãt, me jur pe fesul lui Muhamed, vei ajunge d'adrepul in sinul lui Avram!“

„Ei, Aron șcie ce vorbește — reflectá Jidovul cu o voce triumfală. Dta ai un tesaur scump, pe care l'aș cumpără cu ori ce preț.“

Intr'aceea el mai scuturá odată punga. Alfred, cu ochii chinteiátori ii urmări mișcarea și dice:

„Dar spune-mi, ce am eu de vëndut? Ce tesaur am, de care nici nu șciu?“ Spune-mi, ce pot să-ți vënd?“

Jidovul făcú un paș mai aprópe, apoi ii șopti la ureche: Caracterul.

Alfred tresări și cu mánile ii respunse: „Caracterul? Ești nebun, omule?“

Jidovul se retrase puțin și vorbi in ton lãuláros:

„Dta te miri? Nu, Aron cumpără ori ce: veștimate purtate, castitate virginală, umbrele vechi, onóre, pëlërii rupte, schintei geniale, piei de iepure, — Aron cumpără tótá lumea. De ce să nu cumpere și caractere? Un caracter in dílele nóstre e un lucru rar. Ómeni fără caracter se gãsesc pe tot locul.“

Alfred privi cu spaimă la Jidov.

Chiar apunea sórele. Ultimele-i rađe pëtrunseră pe feréstră in chilfa lui Alfred și imprumutară Jidovului un aspect de fantómă. In mână lui strálucia punga demonică, perii capului și ai barbei lui se schimbaseră in fire de aur, caftanul seu pãrea țesut din diamante, ochii sei pãreau ca doi galbini fulgerători. Lui Alfred i se pãrea, ca și când ar zãri inaintea sa pe demonul aurului, care voiește să se arunce asupra sa: să-i sugă sângele și din pept să-i scóttá ultima schintei dumnedească.

Alfred își acoperi fața cu mánile. Când și o desvêli și privi de nou la Jidov, el vëđú tot in aceeaș poziție fără nimbul de aur. — Sórele apusese.

„Dar vinde-și domnul caracterul? Aron plãteșce bine. Vrêu să-l cumpër, căci am trebuință de el. Vinde-l! Aron il plãteșce cu o sumă foarte mare.“

Cu aceste vorbe Jidovul scóte din pungă un galben, și-l ține in tre degete. Alfred privi cu jale la banul de aur, privi in giur de sine la golătatea casei sale; și suspinând își întorse capul și respunse resolut: „Du-te 'n trãbă-ți, omule; eu nu-mi vënd caracterul.“

Jidovul suci din cap: „Ei, ei, nu? Pentru ce nu? Eu îți dau pe de doue ori atáta! Tot nu? Iți dau de trei ori atáta! Nici acuma nu? Eu te fac milionar, — vei locui in palate, vei bē vinuri de celea mai nobile, vei face curte celor mai frumoșe femei.“

Alfred mai privi odată prin casă, suspină adânc, își sterse lacrimile și cu vocea inecată, găngăvi: „Nu, nu-l vînd!”

„Cum voiești! Ține-ți așa dară dta caracterul cu lipsă și nevoie, ăr eu imi voiu ține banii. Me recomand!” Cu acestea cuvinte trânti galbenul în pungă, punga o ascunde sub caftan și plecă.

„Totuș dela ăse se rentörse.

„Aron totuș are inimă bună, — ăise el, — eu nu pot lăsă pe un om de omenie în lipsă. Șcii ce? Eu îți imprumut dtale bani, ăr dta, ca amanet, pune-ți caracterul! Mai pretind puțină camătă: 50% după o sută — în adevăr o bagatelă! Ei, cum îți place asta die?”

Alfred deveni confus. Privi în giurul seu, la pat, la mäsă, la casten, la stelagiul de cărți, îi veni în minte lipsa, carea-i strigă: „Eu nu te voiu părăsi!” În urmă s'a hotărit. El face o mișcare din mână și borboroseșce: „Fie dar! Dă-mi bani și eu îți dau caracterul, ca amanet!”

O luptă teribilă se născu în internul lui. Inchise ochii, i deschise ăr — J'dovul sta înaintea lui, ără tot acela. „Eu șcii ce rău te 'ngreună. Inse Aron șcii lécul!”

Intr'aceea Jidovul scöse de sub caftan o șcatulă mică, o deschise riđend și după o mică paușă, ărăș o închise. „Așă, caracterul dtale acuma e aici,” — ăise el — lovind acopereméntul șcatulei.

Alfred privi cu uimire la șcatula Jidovului, pe care el putu prin întunec a silabisă acestea doué vorbe: „Caractere nobile.”

„Ah, — continuă Jidovul — Aron șcii a se purtă după etichetă! Priveșce, unde ț-am pus caracterul! Căci să șcii, că eu clasific caracterele, după valörea lor.” Scoțend o altă pungă, ăise: „Aici bag caracterele onorifice așă numite ‚vechi boemice.’ Ele se găsesc cu deosebire la ömenii cu barbă lungă; în altă șcatulă bag ‚caracterele tari’, cari sînt förte eftine, dar puțin durabile și pentru aceea trebuiesc ferite de vënt.”

După ce-și ascunse tóte șcatulele sub caftan, ăise Aron: „După cinci ani ărăș voiu veni la dta, ori unde vei fi. Atunci decă nu-mi vei plăti suma imprumutată cu interesele intereselor, — caracterul va fi al meu. Ai înțeles?”

Alfred dete din umere. Atunci Jidovul începü a numeră galbinii. Cu iutélă fabulösă se înălțau colonne de aur și cu tóte acestea punga nu se goliă, — în cât gândiai, că n'are fund. O! de am avé și noi o atare pungă cu bani, ce-am mai prenumeră la gazete! O, Dómne!

În urmă Jidovul s'a depărtat.

II.

Au trecut cinci ani. Noi vedem pe Alfred trăind în cercurile celea mai alese ale societății, inecat în riuri de Șampagnie, îmbrăcat numai în mëtăsă și brillante. Palaturi estinse, parfumuri orientale, grădini pompoșe, mănăcări, lux — tóte le avea Alfred. Spiritul demonic al aurului l'a inșchimbă, l'a condus spre o vietă trândavă și lucșösă. Trăiă förte bine. Eră gras, fața-i plină de sănătate, ochii-i străluciau de indestulire. Se vedea, că el mănăcă și bé cu un adevérat apetit de epicureu... Lipsa de caracter îi eră de folos.

Priviți colo... pe soția lui! Ah, döră e acea copilă drăgălășe, pe care o iubiă Alfred acuma-s cinci ani?! O, nici de cât! Ghița inimei ei s'a topit la lumina aurului lui Alfred, inse inima lui Alfred s'a schimbat în ghiță. Pe el nu l'a mai încântat tipul copilei de odinöră, — nu, acuma l'au încântat banii. Ș-a luat de consörtă o fată avută. Ce e drept, el n'o iubeșce de loc; ea cu atât mai puțin pe el. Dar asta nu face nimic.

Lipsa de caracter a lui Alfred e un secret public. Fie care om putea citi din fața sa, că el n'are caracter. Și cu tóte acestea el, superb, își ridică fruntea și înaintea lui se căciuliau toți, toți. Peptul seu gemea de decorațiuni; celea mai înalte onoruri erau pentru el croite, demnitatea, frumșeța erau sclavele sale. Părinții recomandau fiilor lor, ca să-și iae de model pe Alfred. Ah! cum s'a înălțat! Și prin ce mijlöce? Ei, ce vë pasă, bine că s'a ridicat! Bétráni cărunți, cări priviau, când li se da ocașiune să-i stringă mână; serioșilor filosofi li se insenină fața, când vedeau pe Alfred; advocații, cu ăilele, vagabundau prin antișambrele lui; pentru el s'au născut partide politice, numele lui eră lăudat de tot poporul — prin articlii de fond, prin panegirice, prin jurnale, prin broșure, lexiceöne și cărți de citire; ăr în camera, unde ș-a amanetat caracterul, șede acum un tinër poet cu pantoflii stricați, cu veștimente rupte și la ultima rađă a luminei de cëră — el dedică o poesie lungă, lungă, plină de foc în onörea lui Alfred.

Și eu încă aș scrie bucuroș o odă dedicată banilor, decă aș fi acela, ce nu-s, adică: decă aș fi poet și nu dascäl. Căci, vorbind cea dréptă, aurul este Dumneđuul secului nostru. Pe päment totul se plecă înaintea aurului. Sub diferite nume, sub diferite preteste folosim noi aurul: unii îl numesc ‚credință’, alții ‚amor’, alții ‚onöre’; alții ‚dreptate și adevăr’, alții ‚diavol’, inse toți îl folosim... Pentru aur ținem lecțiuni de morală, ne vërsăm sângele pe câmpul de luptă, ne jertfim patriei, iubim omenimea, lucrăm cu mână și cu fruntea, încălecăm pe Pegaz — pentru aur imi sdrobesc și eu peptul cu micii copilași... O! metal divin, te ador! Ți și nöptea aș voi să-ți cânt un cãntec de laudă pe cördele aurie ale unei harfe de aur — însoțit fiind de sunetul dumneđuesc și propriu al teu!

Aici me opresc!

Imi cer scusele pentru acéstă abatere dela istoriöra mea; abatere făcută în lauda și onörea acelu divin nume carele pentru mine și pentru noi toți, este cel mai scump lucru pe sub söre.

Un serv anunță într'una din ăile lui Alfred, că afară se află un Jidov perçunat, carele cu ori ce preț voieșce să intre.

Alfred își aduse aminte de amanetul seu de acuma-s cinci ani.

„Condu-l în cabinetul meu!” — ăise Alfred.

Un cabinet mic, ornat de sus până jos cu tipuri de femei frumoșe, superbe, delicate, tóte în poziții și toalete, la vederea cărora o copilă onestă s'ar sfärmă de rușine.

Și ărăș sta Alfred față 'n față cu curiosul Jidov.

„Tu te-ai întărçiat!” — ăise acesta căutând la orologiu.

„Da; din cauza unei mici neînțelegeri. Am päțit'o al dracului cu un caracter frumos, pe care l'am cumpërat în strëinătate. Ah, cât eră de frumușel; Dumneđuule! Și ce să veđi?... La graniță mi l'au confiscat. Nu eră paragraf statorit de lege, în urma căruia să fie conces negoțul de caractere și astfel nu se șcii de sigur, că aparține acéstă marfă între regaliele statului. Ioh, Lem! Mi-au scos cu puterea caracterul din mână și l'au trimis sub sign. $\frac{1}{1}$ dintr'o cancelărie în alta, până — Dumneđuul mai șcii unde! Atăta șcii, că bietul caracter încă 'n prima cancelărie începü a să topi, ca ghița de söre și când fu în a treia cancelărie, n'a re-mas din el nimic, de cât sign. $\frac{1}{1}$ și nițel

„Tu-mi aduci îndërëpt amanetul meu? Așă e? — ăise Alfred riđend.

„De sigur”, — accentuă Jidovul și scöse de sub caftan o șcatulă mănjită.

„Ei, dar ține-l pentru tine” — ăise Alfred. „Mie

nu-mi trebuie. M'am convins că fără caracter trăesc cu mult mai bine, de cât cu caracter. Dar aş vré să-ţi mai vënd ceva."

„Adecă?..."

„Mi-a mai ramas un simţ de ruşine, care-le din când în când imi pricinuesce neplăceri. Decă vrei, ți-l vënd indată!"

Aron dădù din umeri, clătina capul ușor și respunse: „Kein Geschäft! Acest articol dekmult a eșit din modă. Dar te rog numai să privești păreții chiliei dtale" . . .

Iuliu B. Sălăuțan.

Căpșunele.

Lăsa spune-mi Lițo, decă-ți plac
Căpșunele?

Plec prin pădure să-ți culeg
O polă 'ntrégă de căpșune,
Tot mari și roșe-o să-ți aleg.
Cu ele-un lanț ușor să fac,
Ce fruntea ta să incunune...
Deci, spune-mi Lițo decă-ți plac
Căpșunele?

Ci spune-mi Lițo, decă-ți plac
Căpșunele?

Sunt dulci ca mierea cea de flori;
Sunt gingașe și moleculute:
Pe buze îți aduc flori,
Pe limbă ele se desfac,
Și sunt atâta de drăguțe!...
Dar spune-mi Lițo, decă-ți plac
Căpșunele?

Și nu-mi spui Lițo, decă-ți plac
Căpșunele?

De sigur — nu știi ce e bun!
Nici vrei să-ți faci o 'nchipuire...
Dar prin ce vorbe-ai vré să-ți spun
Suavul gust?! — Pricep... și tac:
Pe buze-ți pun.. O! fericire!
Tu nu-mi respunđi, — dar vënd că-ți plac
Căpșunele.

N. A. Bogdan.

Medicul fără voie.

— Comedie in 3 acte de Molière. —

(Urmare.)

Scena a VI-a. IACOB, ANICA, LUCA.

IACOB *in parte*. Frumósă menageră. (tare) Dómnă menageră, îți pun la picioare tótă medicina mea, tótă sciința (o apucă de obraz, ea îi dă peste mână).

LUCA. Ei! ei: Cu voia Dtale domnule doctor, lasă-mi nevêsta 'n pace.

IACOB. Ce? este nevêsta Dtale?

LUCA. Da, veđi bine! Dóră nu e a Dtale!

IACOB. Ah! Nu șciam acêsta. Mě bucur de dragostea unuia și a altuia.

(Să face că voesce să sărute pe Luca și sărută pe Anica.)

LUCA trăgându-l înapoi și punându-se între el și Anica. Mai incet mē rog, mai incet.

IACOB. O fêlicit că are un bărbat ca Dta și pe Dta te fêlicit că ai o nevêstă ca Dna Anica.
(Voeșce s'o sărute din nou, dar Luca îl trage înapoi.)

Scena a V-a. GERONTE, IACOB, LUCA, ANICA.

GERONTE. Domnule. fiica mea va veni indată.

IACOB O aștept cu tótă sciința mea.

GERONTE. Mě indatorăți fôrte mult.

IACOB Ce se potriveșce?

GERONTE. Dar êtă; Sofia intră.

Scena a VI-a. SOFIA, GERONTE, IACOB, GHEORGHE, LUCA, ANICA.

IACOB. Asta este bolnava?

GERONTE. Da, din nenorocire; mi s'ar rupe înima decă s'ar întemplă să móră.

IACOB. Să se păzescă bine, căci n'are voe să móră fără ordonanța medicului.

GERONTE. Vē rog să examinați, Die medic.

IACOB ședând între Geronte și Sofia. Êtă o bolnavă, care nu me desgustéză și cred că ori și cui i-ar plăcé.
(Sofia ride.)

GERONTE. O faceți să ridă, Dle Iacob.

IACOB. Atât mai bine; când doctorul face pe bolnav să ridă, este semnul cel mai bun din lume. (cătră Sofia) Ei bine? Ce-ți lipsesce? Ce ai? Ce te dóre?

SOFIA arătând cu mâna la gură, la cap și la limbă. Ah! ah! ah! Hm! hm! hm!

IACOB. Ce însemneză acêsta? Ce limbă vorbești? Eu nu te înteleg.

GERONTE. Domnule! Asta e bóla ei; a ramas mută fără ca să șcim din ce causă și prin astă întemplare a trebuit să amânăm nunta.

IACOB. Și de ce?

GERONTE. Pentru că acela care voesce să o ia de nevêstă. vré să aștepte până se va însănătoșă.

IACOB. Și cine este prostul acela, care nu voesce să-și ia o nevêstă mută? Pêcat că nu suferă a mea de bóla acêsta, căci n'aș vindecă-o pentru tóte comorile din lume.

GERONTE. In fine domnule, te rog să-ți dai tóte simlințele ca să o scapi de acêstă bóla.

IACOB. Dar me rog, spunem-mi, o 'mpedecă la ceva bóla acêsta? Și face neplăcere?

GERONTE. Da, domnule doctor.

IACOB. Atât mai bine. Simte dureri mari?

GERONTE. De minune. (Cătră Sofia) Dă-mi mâna Dtale domnișóră. (Cătră Geronte) Êtă un puls, care arêta că fiica Dtale e mută.

GERONTE. Da. acêsta e bóla ei; i-ați aflat-o indată.

IACOB *in parte*. Sunt mai proști de cât mine.

ANICA. Breee! Cum i-a găsit bóla!

IACOB. Noi medicii la prima privire cunóșcem reul și... vē pot spune că Dșóra este mută.

GERONTE. Da, dar aş voi să șciu de unde vine bóla asta?

IACOB. Nimic mai simplu. De acolo că și-a perdut graiul.

GERONTE. Fôrte bine, dar cauza spunemi-o te rog.

IACOB. Cei mai buni autori ai nostri îți vor spune că acêsta vine din cauza că acțiunea vorbirii este împedecată.

GERONTE. Dar părerea Dtale, asupra împedecării acțiunii de vorbire?

IACOB. Aristot spune despre acêsta... fôrte frumoșe lucruri.

GERONTE. Cred.

IACOB. Ah! eră un om fôrte renumit.

GERONTE. Fără indoială

IACOB. Un om cât se p^ote de renumit. (*Ridică mâna în sus*) Un om mai inv^oțat de cât mine. Să revenim inse la raționamentul nostru: eu țin această impedecare a acțiunii de vorbire de o cauză foarte simplă, care se numește pierdere de graiu. adeca pierdere de graiu... și precum aburii se ridică în aerul atmosferic... tot asemenea și pierderea de graiu se ridică la pierderea de graiu. adică... Pricepi latinește?

GERONTE. Nici un cuv^ont.

IACOB *ridicându-se cu bruscheță*. Nu pricepeți latinește?

GERONTE. Nu.

IACOB *cu entusiasm*. Cabricias arci turam, Catalamus, singulariter, nominativo, haec musa, bonus, bona bonum, deus sanctus, estne oratio latinas? etiam, quare, quia substantivo, et adjectivum, concordat in generi, numerum et casus.

GERONTE. Ah! P^ocat că n'am inv^oțat și eu!

ANICA. Ce om inv^oțat!

LUCA. Da, foarte inv^oțat, dar eu nu pricep nimic din câte spune.

IACOB. Afară de acești aburi, despre care v^orbesc, mai s^unt și alții, cari trec din partea stângă unde s^unt ficatii, în partea dreaptă, unde este inima; er plomânii, pe care îi numim în latinește armian, av^ond comunicațiuni cu stomacul, pe care îl numim în grecește nasmus prin mijlocul unei artere, ce o numim în ebrecește cubile, int^olnesc în drumul lor aburii, despre care v'am vorbit și ample vinele de o substanță o^ore care și pentru că acești aburi... înțelegeți? Și pentru că acești aburi conțin diferite necurățenii... ascultați bine, v^o rog!

GERONTE. Da, da.

IACOB. Și pentru că acești aburi conțin diferite necurățenii... fiți cu luare aminte!

GERONTE. S^untem.

IACOB. Și pentru că acești aburi conțin diferite necurățenii, cari s^unt cauzate din diferite substanțe aflate în cavitatea diafragmă, se int^omplă că acești aburi... Osabandus, nequis, nequer, potarinum quipsa mirus. Etă din ce cauză e mută fiica Dtale.

ANICA. Ah! Cât vorbește de bine.

LUCA. P^ocat că n'am și eu o limbă lungă ca a lui.

GERONTE. Nu se p^ote un raționament mai bun ca acesta. Nu este de cât un singur lucru pe care nu-l înțeleg. Locul ficatului și al inimii. Mi se pare, că Dta le-ai schimbat locul, căci ficatul eră odată în partea dreaptă și inima în partea stângă.

IACOB. Da, așa eră mai nainte, dar acum noi le-am schimbat t^ote, căci studiăm medicina după un sistem cu totul nou.

GERONTE. Mii de scuse, nu șciam această.

IACOB. Nu face nimic, Dtale nu-ți trebuie atăta sciință ca mie.

GERONTE. Aveți dreptate. Dar... Domnule medic, ce credeți că trebuie să-i facem bolnavei? ce-i prescrieți?

IACOB. Ce cred eu? Ce-i prescriu?

GERONTE. Da.

IACOB. Părerea mea este să ședă în pat și să-i dați pâne muiată în vin de dece ori pe zi.

GERONTE. Pentru ce, Domnul meu?

IACOB. Pentru că în pâne și mai ales în vin, se află o substanță simpatică, care o va face să vorbească. Nu veți că la papagali când voim să-i inv^oțăm a vorbi, le dăm această?

GERONTE. Da, ai dreptate. Ah! Ce om inv^oțat! (*cătră Luca*) S'aduci pâne și vin îndată.

IACOB (*se sc^otă*). Voiu veni pe s^oeră ca să v^o ved cum îi va mai fi bolnavei.

Scena a VII-a. GERONTE, IACOB.

IACOB. La revedere, Domnule Geronte.

GERONTE. Te rog un inoment.

IACOB. Pentru ce?

GERONTE. Voesc să-ți plătesc, Dle doctor.

IACOB (*int^ond^ond mâna pe la spate, pe când Geronte sc^ote punga*). Nu primesc, domnul meu.

GERONTE. Dar...

IACOB. Nu, nu pot.

GERONTE. Te rog.

IACOB. Iți bați joc de mine.

GERONTE. Aa!

IACOB. Nu, nu primesc plată.

GERONTE. Ei!

IACOB. Nu lucrez pentru bani, Dle.

GERONTE. O cred această. Dar, mă rog, mă rog.

IACOB (*după ce și-a luat banii*). S^unt de aur?

GERONTE. Da, domnul meu.

IACOB. Eu nu s^unt doctor mercenar.

GERONTE. O șciam deja.

IACOB. Nu s^unt atăt de interesat.

GERONTE. Nu me indoesc.

IACOB *după ce ese privind banii țice*: D^omnne! d^omnne!
Ce de mai aur luat pentru lucruri de nimica!

Scena a VIII-a. LEON, IACOB.

LEON. Domnule, domnule, bine c'ai eșit, căci te aștept apr^ope de o oră ca să te rog ceva.

IACOB *luându-i mâna, îi pipăe pulsul*. Ah! etă un puls foarte reu.

LEON. Nu s^unt bolnav domnule, nu vin pentru această la domniata?

IACOB *sup^orat*. Apoi decă nu ești bolnav, de ce nu mi-o spuneai?

LEON. Domnule, să-ți spun lucrul în doue cuvinte; mă numesc Leon și s^unt amoretat de Dșora Sofia, de la care vii Dta; și pentru că tatăl s^ou nu-mi permite să o v^o ved, am alergat la Dta să te rog a mă ajut^o în amorul meu ca să-i pot spune Domnișorei câteva vorbe privitoare la fericirea vieții mele și...

IACOB. Ce va să țică asta? Cum îndrăznești să te adresezi la mine? Vrei să-mi compromitezi demnitatea de medic?

LEON. Nu te superă, domnule!

IACOB. Ba me sup^oer, pentru că ești un impertinent!

LEON. Ei Domnule mai incet.

IACOB. Un om de nimic.

LEON. Dar ascultă-me, domnul meu.

IACOB. Ți-oi ar^otă eu că...

LEON *sc^oț^ond o pungă din busunar i-o int^onde*. Domnule...

IACOB *după ce a luat-o*. Nu vorbesc de Dta; ești un om foarte cinstit și voi fi foarte fericit de a te servi. Dar s^unt o mulțime de impertinenți, cari se l^ogă de om ni tam ni sam; și-ți spun drept că mi se int^omplă adesea astfel de lucruri.

LEON. Iți cer ertare Dle de îndrăsn^ola ce...

IACOB. Mă rog, mă rog! Despre ce e vorba?

LEON, Domnul meu, b^ola Dșorei Sofia, pe care voești să o curezi, este o prefăc^otorie și toți domni doctori cari au căutat-o n'au putut să o cun^oscă această. Numai amorul este cauza acestei b^ole, căci Sofia de t^omă să uu se mărite cu un om, pe care nu-l p^ote suferi, s'a prefăcut că este mută. Dar să ne retragem d'aici și-ți voi spune totul pe drum.

IACOB. Să mergem Domnule, v^o ved că ești un om foarte cinstit. S^unt convins de amorul Dtale. Voiu face totul ca să reușesci; și mai bine mă las de medicină, de cât să mă las de această decisiune: ori bolnava va crepă, ori va fi a Dtale.

(Cortina cade.)

(Finele va urmă.)

Despre scrierea secretă.

Eun adevăr necontestabil, că omul în viața sa are multe aspirațiuni și ideale, cari ar rămâne în etern aceea ce ele sînt, — niște simple concepte, — decumva n'ar fi speranța să-l indemne mereu la realizarea lor. Omul înse de sine, singur este prę debil pentru — a învinge tóte greutățile și obstaculele, ce-i stau înainte intru ajungerea dorințelor sale.

Este deci necesitat a se adresă cãtră semenii sei, și-a cere acestor ajutoriul și sucursul trebuincios.

Aspirațiunile nóstre sînt înse atît de varii, încât descoperindu-le în lumea largă, ar avé un efect contrar scopului dorit. Stând lucrul astfel, trebuie să căutăm ca dorința respective secretul nostru să nu se divulge. În cazul diu urmă cine ne póte garantă, că nu ne va costă viitoriul, ba chiar și viața? Afară de aceea, cine nu șcie la cãte alte neajunse este espus ori cine, care nevrënd își vede secretul descoperit. De aceea încă din timpii antici s'a căutat cãi și mijlóce prin cari secretele să nu se pótă descoperi de ori cine, ci numai de cei cari trebuia să le șcie și cari prin urmare erau inițiați în diferitele metode de scriere secretă.

Precum așa dar necesitatea a inventat scrierea, astfel tot necesitatea a fost, care a condus, încă de timpuriu, pe ómeni la formarea unor noue metode de scrieri, diverse de cea comună.

Despre scrierea secretă, aflăm încă urme pe timpul istoricului Plutarch, care în „viața lui Lysandru“ ne spune :

„Când un stat grecesc însărcină cu expedițiuni pe cãte un duce, atunci comandă să se pregătescã doue toége, de lemn în formă cilindrică, cari erau atît în lungime, cãt și în grosime egale; unul dintre aceste se reținea în patrie, ér celalalt se predă ducelui. Dēcã acum statul avea să comunice ducelui un secret, atunci se luă o fașie de pergament lungă și îngustă, pe care o înfășurã în forma de spiral în giurul toégului așa în cãt marginile pergamentului se potriviau întocmai. Peste acest spiral de pergament se scriea ordinațiunea secretă și după ce se incheiã și acésta lucrare, fãșia se desfășurã și se trimitea ducelui, ér acesta fiind în posesiunea toégului acomodat, ușor putea deslegã secretul, pe când pentru ceialalți remãnea neînțeles.

Acest mod de scriere secretă, grecii îl numiau „Scytale.“

Aeneas Tacticus, care a trăit pe timpul lui Aristotel, încă ne împartășește, în comentarele sale, un fel de scriere secretă usuată pe timpul seu. Acésta constă intru a scrie numai consonantele, ér vocalele se însemnau cu puncte d. e. cuvântul „Germanicus“ se scriea astfel G . . . r m . . . n . . . c . . . s.

Se înțelege o metodă tare simplă de scriere secretă, căci după cum bine șcim în evul vechiu erau popóre, cari scrieau numai consonantele, ignorând vocalele, érã cetitoriului îi stã în libera voe a întreșe vocalele necesare.

Precum cei vechi cunoșeau diferite moduri, pentru a-și împãrtăși secretele lor, tot astfel aflăm și în evul mediu la curtea împãratului Carol cel mare, și a lui Alfred împ. Engiterei, nu arare ori întrebuintându-se scriptografia, ba ce e mai mult în secul al XV și XVI erau mulți învățați, cari se ocupau serios cu obiectul acesta, căutând care de care a inventã metode mai acomodate și mai complicate.

Până în timpul mai recent arta descifrării secretelor se eserciã aprópe exclusiv de diplomați, statul major, conjurați, revoluționari séu numai și de criminaliști.

De óre-ce în timpul presente este conces fieșce cãrui individ a-și ascunde sub ori ce semne secretele sale

mari séu mici, acésta atît pe cale poștală — fie în epistole séu charte postale, — cãt și pe cale telegrafică : cred a nu fi de prisos dēcã voi da unele deslușiri cu privire la formele cele mai ușóre de scriere secretă.

Pentru depeșare sînt mai potrivite acele metode de scriere secretă, cari constau séu exclusiv din litere séu din cifre. Depeșe amestecate din cifre și litere încă se primesc din partea oficiilor telegrafice, tacsele înse în casurile acestea sînt mai urcate. De óre ce în urma decisiunii internaționale, depeșele de cifre séu litere numerã atãtea cuvinte, cãte grupe de cinci litere séu cinci cifre formezã, este consult a-și formã înainte de espedare astfel de grupe.

Metoda cea mai simplă, prin care cineva își póte ascunde secretele, este scrierea secretă alfabetică. Ací întreg secretul constă în aceea, că fie care literă primeșce o numire deosebită de cea originală. Forma acésta este fórte simplă, s'a usitat atît în evul vechiu, cãt și în evul mediu și se usitezã încă și în diua de ađi, se póte întrebuintã de cãtrã ori și cine, fãr a avé cunoștințe scriptografice. Tot de metoda acesta se ține și apucătura cãrturarilor evrei de a schimbã singurati-cele litere, ca astfel ordinațiunile lor să remãnã secrete. Cesar și imperatul August încă se serviau de o astfel de corespondință.

Svetoniu ne spune, că Cesar punea în loc de *a* un *d*, în loc de *b* un *e*, în loc de *c* un *f* etc. August înse în loc de *a* punea un *b*, în loc de *b* un *c*, în loc de *c* un *d* etc. Dēcã înse prin o astfel de procedere mai remãnea secretul secret, este o mare întrebare. Mai complicatã dór ar fi procederea dēcã am schimbã literele în modul urmãtoriu așa cã :

a, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z.
sã se însemne cu :

n h j e r m b y v a s i z f t o c l g u p x d.

Atunci d. e. depeșă secretă: „armata dimineța va trece Dunărea“ ar sunã :

„nosul | evsvirln | un lorjr | eginorn“

Pentru ca literele cele mari să nu descopere vre un nume propriu séu substantiv, drept aceea se lasã afarã și se folosesc numai literile cele mici și ca să facem scrierea și mai complicatã, scriem tótã dicerea séu numai ca un cuvânt séu formãm grupe de cãte cinci litere, fãrã privire la înțeles, astfel depeșă de mai sus ar sunã :

nosul | nevsv | irlnu | nlorj | regin | orn.

Voim acuma să aflăm secretul, n'avem de cãt să substituim dedesubtul semnelor secrete semnele comune. Așã d. e. „Familia“ va sunã cu semne secrete astfel :

m n s v a v n

acum substituim *f a m i l i a*

Scrierea secretă de predilecțiune în secul XI de care s'a folosit și clericalul Regiupold, constã tot în strãmutarea literelor, cu aceea deosebire, că în locul vocalei se punea consonanța urmãtoare din alfabet; d. e. „Abonament la „Familia“ ar fi fost după Regiupold astfel :

„bbpnbmfnt lb fbmllb“.

De acest metod se mai ține și scrierea secretă cu vocale. Spre acest scop se împãrtesce un cuadrat prin cinci linii orizontale și cinci verticale în 36 de quadrate mai mici. În cele cinci quadrate de asupra — căci primul remãne gol — se scriu vocalele *a, e, i, o, u*; tot așa se scriu și în quadratele de-a stęnga înse întors, de desubt începând quadratele cele góle se umplu cu cele 25 litere din alfabet. Voim acum d. e. să scriem frasa „te iubesc“, atunci căutãm litera începãtoare din dicerea acésta în cele 25 de quadrate și după ce am aflã-o, punem în locul ei cele doue vocale, care se aflã

tot în rëndul vertical și orizontal, în care s'a aflat litera începătoare t. Tot o astfel de operațiune se face și cu celelalte litere până în fine am isprăvit

	a	e	i	o	u
u	c	h	u	b	o
o	n	v	i	f	r
i	t	a	m	x	g
e	k	w	p	d	z
a	e	s	q	y	l

Pentru ca acest metod să apară și mai greu de descifrat, se pot întrețese printre vocale, consonante, pe care primitoriul corespondinței are să le ștergă, voind a-o descifra. După aceea scriem două câte două vocale și căutăm, pe tabelă, dela vocala dintâiu din quadratele verticale spre dreapta, ér dela vocala a doua din quadratele orizontale în jos, acolo unde liniile cuadratului se întretaie, este cea dintâiu literă secretă. Dacă lucrarea această o vom continua și cu celelalte vocale, în scurt ni se va descoperi secretul.

O altă formă de scriere secretă este scrierea pe cărți de joc. Spre acest scop luăm niște cărți de joc cu margini albe, le punem după o conțelegere avută într'o ordine 6re care, ér secretul îl scriem pe marginile tuturor cărților; după această se amestecă. O urmare naturală a acestei produceri este, că secretul până atunci nu se va descoperi, până când unul din cei inițiați nu va pune cărțile în ordinea de mai înainte. Dacă secretul voim să fie cu tot prețul nelegibil, atunci ne servim de așa numita negrélă simpatetică. O fluiditate, cu care putem scrie fără ca scrierea noastră să fie vișibilă și numai aplicând un mijloc 6re care la descifrare, ni se descopere secretul.

Negréla această încă-și are originea în evul vechiu; despre această ne incredințeză Ovid, care consulteză, ca epistolele la amoreze să se scrie cu lapte; ér voind a ceti cele scrise, să frecăm scris6rea cu funingine séu praf de cărbuni.

Alte metode, d6r mai practice, sânt scrierile secrete cu cifre. Așa d. e. fie care literă din alfabet se însemnă cu câte o cifră, ér punctul, coma și celelalte semne, se însemnă cu cifrele cari întrec numărul literilor.

Acésta formă, din cauza simplității sale nu se pré usiteză.

Mai greu de deslegat ar fi scrierea atunci când am începe numirea literelor cu cifre mai mari d. e. de la 27 în sus. Tot de aceste metode cu cifre, mult mai complicate înse, se serveșce și diplomația a-și ascunde secretele.

A intră într'o descriere detaiată a tuturor metodelor de scriere secretă ar însemnă atât cât a face un studiu întreg criptografic, ceea ce n'a putut să fie intențiunea mea. Acésta las unei pene mai destere, care se va puté ocupa în special de studiul acesta. În neînsemnata mea lucrare am voit a areta frum6selor cetit6re, unele dintre cele mai uș6re și usitate forme de scriere secretă.

G. Candrea.

Doine și hore.

— Din giurul Albacului și al Vașcoului. —

V.

ând eram la maica fată,
Mergeam la joc în schimbă,
Chiuam și tot jucam,
În deget înel aveam,
La grumazi mărgelă,
Pe cap floricele;
Dar de când me măritai,
Lacrămile vale-mi pică,
Că tot de bărbat mi-i frică,
Nu pot face-o jucărie,
De care să-mi placă mie,
Că 6ice că-i nebunie...!

VI.

Mult me muștră muerea,
De ce mi-i urit de ea?
— Că mi-i cămeșă tot ruptă,
De doué luni nelăută,
Câte frunțe 'ntr'o răchită
P'atâtea locuri cărpită;
Că de cărpit o cărpeșce
Și din val nu mai soșeșce,
Într'o lună
T6rce-o lână,
Într'un an
De-un suman.

VII.

Rabdă inimă și taci,
Ca pământul când îl calci,
Rabdă inimă și 'nnecă,
Dacă lumea ț-a fost dragă,
Véđi că n'ai bărbat de trébă.

VIII.

Nu șciú mândra ce-a pățit,
Că pe mine m'a urit;
Nu șciú mândra ce mi-a dat,
Că pe mine m'a lăsat
Și eu umblu ca turbat.

IX.

Câte mute câte slute,
T6te au bărbați de frunte;
Dar eu nevastă ca mine,
N'am bărbat, numai rușine.

X.

Drăguța care te teme
Bétrăneșce fără vreme;
Pe miază m'a bétrănit
Véđutul fără 'ntélnit;
De véđut noi ne vedem,
D'a 'ntélni nu ne putem,
Ne-am lăasă — nu ne 'ndurăm.

XI.

Să nu vîi de cătră vale,
Că-i o gudă lătrăt6re,
Dar să-mi vîi de cătră dos,
Unde-i p6rta de rogoz
Ș-a da vântul cu ea jos
Și tu te-i duce voios
Dela mândra bucuros.

Culese de

Vasile Sala.

Arta a-și infrumuseța fața.

Cu cât omenirea înainteză, cu atât se mărește mai mult concepțiunea ei despre frumos, și frumuseța omenescă se rafinează și poetisează.

Frumuseța feței o deosebim: în frumuseța arhitectonică și în așa numita față bună și simpatică. Cea dintâi este, fără îndoială, numai un dar al naturii, fără de preț intrinsec, fiind că frumuseța arhitectonică este cauzată de raportul simetric al părților bine formate. Fața buna, leală, plăcută și plină de spirit, este cea mai bună recomandățiune, ce putem avea. A ni forma pe această, stă, mulțămîta ceriului, mai mult s'eu mai puțin în puterea noastră, nu d'ora prin aceea că vom studia înaintea oglindei schimosirea unei mine, s'eu a unui mușchiu, ci prin influența internului asupra esternalului și anume prin cultivarea spiritului și a inimei noastre.

Asemenea fețe nu au necesitate de un studiu făcut înaintea oglindei, pentru că ele înși-le sînt oglinda fidelă a dispozițiunii sufletului și a inimei curate.

De aici rezultă ca fețe, ce numai frumoase nu se pot numi, au de multe ori un farmec propriu și plac mai mult ca fețele arhitectonice-frumoase, care pr' adeseori te lasă rece, pe când cele-lalte escită adorațiunea și acelor mai indiferenți.

Omul p'ote influența din lăuntru în afară asupra trăsăturilor feței, pentru că fie care pasiune predominantă, t'ote virtuțile și viciurile, care dominază spiritul, imprimă și lasă urme durabile și neșterse asupra trăsăturilor feței, care urme represintă imaginea sufletului.

În represintarea acestei imagini stă partea esențială, atât a artei pictorilor și sculptorilor, cât și cea a actorilor.

Pictorii și sculptorii observă forma și pozițiunea ce fie care pasiune dă mușchilor, feței și o imităză cu penelul și cu dalta de multe ori cu atât succes, în cât ne pune în pozițiune de a crede că, din forma mușchilor feței, acea ce se petrece în interiorul omului.

Actorul procedeză din contra: el escităză pasiunile mai întâi în lăuntru său, pentru ca aceste pasiuni prin ajutorul mușchilor să se reproducă asupra feței sale; s'eu mai bine: pictorul și sculptorul formează esteriorul pentru ca să represinte interiorul și actorul escităză interiorul pentru ca să-și formeze esteriorul; cauza este inse aceeași, pentru că precum fiecare mușchiu din corp se întărește și mărește prin esercitiu continuu, așa și mușchii feței ce esprimă pasiunea dominantă în corp, cu cât se pun mai mult în activitate, cu atât se dezvoltă mai mult, par mai disproporționați și devin mai vizibili; ér fața primește o expresiune caracteristică, ce arată caracterul propriu omului ce-l privim, în un astfel de mod, în cât observatorul dibaciu este în stare a cunoșce patimele predominante, virtuțile și viciurile nu numai în momentul când sînt în iritație și activitate, ci și atunci când sînt în neactivitate și dormiteză liniștite în peptul omului.

Din t'ote aceste putem deduce, că nici frumuseța, nici simetria părților singurateice, nici col'orea de rosă și de crin a feței nu ne cauzază plăcere, decă întregul nu este vivificat și insufletit prin reflexul interiorului, fără de care fața cea mai frumoasă o numim față fara viață și fără suflet și care place numai la atari suflete lăngede, care din cauza goliciunii și recelii lor proprie, nu simt recelul străină.

Trăsăturile cele mai bine formate, ridicate prin simetria cea mai frumoasă și prin col'orea cea mai viuă, numai singur prin bunătețea inimei și frumuseța sufletului se pot vivifica ca să resuscite plăcere, afecțiune și atracțiune, pentru că, până când fața nu este vivificată, nu p'ote produce nici un interes, nici o iubire.

Așa d. e. ca un suris să aibă succes, strebue să fie reflexul unui suflet frumos și să provină din o inimă curată. Surisul studiat, afectat, care se întrebuinteză ca mască, p'ote orbi, înșelă numai un timp mai scurt, de ore ce unii au rafinat această artă lingușitoare, inse nici odată nu este în stare a produce o impresiune neștersă. Falsitatea acestui suris se descopere chiar așa de ușor ca și dresul feței.

Când frumuseța arhitectonică și-a perdut locul ochilor și col'orea înflorit'ora a feței, atunci îi apune t'otă puterea; pe când frumuseța adevărată, care are de a-și mulțami puterea sa magică frumuseței sufletului și nobleței inimei, nici odată nu se p'ote de tot nimici, rămânend tot-d'una interesantă și producând asupra noastră aceeaș impresiune profundă, care o produc ruinele unui templu frumos.

Frumuseța arhitectonică s'eu fisică este o fl'ore efemeră, ea se naște cu aurora și apune cu s'orele, — ér frumuseța adevărată, vivificată de un spirit cultivat, durează în viața și întretine simpatia și iubirea; și precum razele luminei deșceptă natura adormită, chiar așa spiritul dă viață și expresiune fisionomiei, descoperind t'esaurile inimei și ale sufletului. Spiritul ridică frumuseța și o suplinește — când această lipsește, respândind un farmec nespun asupra întregii esistenți; nu înmulțește numai plăcerile, dar șcie să indulcescă și să calmeze și supărările noastre.

În societatea antică ideia frumosului, aplicată la femeie, eră apr'ope redusă numai la frumoșele proporțiuni ale corpului. Arta se pare că n'a conceput frumosul, de cât în armonia formelor omenesci.

Astăzi inse s'a schimbat. Frumuseța femeii este pentru noi un ce mai complicat. Expresiunea calităților morale și intelectuale fac din ce în ce mai mare parte din frumuseța femeiescă. O figură stupidă pe un corp frumos începe a nu mai plăce, pe când o figură expresivă radiând de inteligență și sentiment, va triumfă asupra imperfecțiunii esteriorului și ni se va impune prin un farmec misterios.

Ana Monastirean.

Valsul sărutărilor.

Cine n'a auzit valsul „Il baccio“, ce-l cântă așa de dulce și de bine Désirée Artôt?

Povestea lui e următ'ora:

Désirée Artôt cântă în Milan și în decursul unei primblări vedu din întemplant pe uliță un arestant. Bietul prisonier se deosebi după față tare mult de poporul de rënd, din sinul căruia nici nu se putea crede să fie el; în haina de rob se ghicia că e ascunsă nobleța.

Chipul lui se imprimă adenc în mintea gingașei Artôt. În dimineța următ'ora spuse unuia din prietini săi, că ar dori să vedă temnița.

Dorința i-se implini. Și lucru naibei, cel dintâi rob, ce-i veni înainte, a fost robul din stradă. „Ești profesorul nostru pentru sărutări“ îi șopti directorul penitenciarului, vedendu-o că se uită mereu la nobilul rob.

„Cum?“ întrebă Désirée Artôt, „de unde are est nume?“

„Antâiu a fost oficer d. profesor“ și cine știe cum

— destul că a ajuns în cluburile nobilimei și repede se și făcù favorit al femeilor. Așá stând lucrul, dela o vreme legă relațiuni mai intime cu o damă, pe care o și făcù cunoscută cu un prietin al seu. Odată îl surprinse inșe void să dea o sărutare amantei sale. Ofițerul își răsbună, lovind cu pumnalul pe prietinel său și ucigându-l; ér acum se căeșce și se va căi de ce ani pentru fapta lui. El e poetul penitenciarului, continuă directorul — scrie cele mai drăgălașe poesii și — apoi le pune tot el pe note și ni le cântă. Cantecele și versurile lui au — lucru ciudat — o singură temă... sărutarea. În nenumărate variațiuni vorbeșce de sărutări — lucruri vechi în forme noue... dar ascultă — asta e cea mai nouă compozițiune a lui!⁴

Și în adevăr, dintr'un coridor se și auđiá o voce de tenor dulce, ca graiul cerului, cântând... de sărutări. Désirée Artôt rugă pe arestant, să-i scrie cântecul ce cântase.

Poetul încătușat mai cântă apoi încă odată versurile sale și Artôt își intipări bine în minte aria lor. Mai târđiu, întâlnindu-se Désirée în Londra cu Luigi Arditi într'o societate, îi povestí de prizonierul din Milan și îi cântă și lui melodia, ce nu o uitase de loc. Câteva ăile mai târđiu Arditi dete artei o compozițiune a temei profesorului de sărutări din Milan, făcută după felul său, de-a lucrá și însoțită de: o dedicațiune glumetă. Sub numele „Il baccio“ est vals fu răspândit în lume și cine scie, robul din Milan, póte că încă îl va fi auđit și se va fi mângăiat în singurătatea lui.

B o n b ó n e.

Pe drumul de fer.

Un individ voiá să scape cu ori-ce preț de o dómná fórte supérátóre prin pretențiunile ei, care se află în același compartiment cu densusul.

El scóse o mare țigară din buzunar, și c'un aer fórte amibil o întrebă:

— Nu vė supără fumul, dnă?

— Oh! d-le, cătu-și de puțin!

— A! pré bine, díse individul.

Și-și puse țigara în buzunar.

Între doi copii.

Micul Petru, întrebând pe micul Ghiță:

— Cum chiamă pe fratele tēu cel mai mic?

— N'am nici un frate mai mic.

— Nici o soră mai mică?

— Nici soră.

— Dar, atunci, pe cine bați?

— Mamă!

— Ce vrei?

— Guvernanta mi-a đis, că tóte femeile ar trebui să mērgă pe drumul îngust al virtuții.

— Neapérat!

— Atunci cum să mergi p'acest drum cu turnura pe care o porți în tóte ăilele?

La bărbier.

— Mulțumită sistemului meu, domnule, nu mai rămân ómenii fără pěr pe cap.

— Și care este sistemul dv?

— Peruca!!

La tribunalul corecțional.

— Ai mai fost osândit?

— Da, dle președinte, de două ori m'au osândit doctorii, dar am scăpat.

Serbarea „Junimei“ în Cernăuți.

— La 6 dec. n. —

Eri, la 6 dec., avù loc a opta inaugurare anuală festivă a societății academice române „Junimea“ în sala „Otelului Moldavie.“

Președintele ei din anul expirat, dl Eusebiu Popovici, stud. fil. deschise comersul, salutând pe ospetii sosiți, precum pe rectorul dl dr. Hiller, profesorii universității dnii Sbíera și dr. Vojutichi, pe membrii onorari ai societății dl consilier suprem Mihaiu Piteiu și prof. Ión Bumbac, pe archimandr. Cuvioșia sa Miron Mihaiu Calinecsu, pe consilierul consistorial dl Dionisiu cavalier de Rejan, Onisim Zurcan, c. r. secretar, Popovici, exarch, Lomicovschi, Litviniuc, Zavadovschi, Simionovici, Jesian din Bojan, Mesieder Eugeniu, Ieremievici, Vasilovici, Cerneavschi, Anastasiu, Chirstiuc, Weitsecker etc. Adu-narea intonă imnul societății: „In țera mândră a fagiilor.“ Dl Eusebiu Popovici díse, că societatea academicilor simte adēncă mulțămítă față cu protegiatorii ei, care în cei 7 ani trecuți a făcut mari progrese; aminteșce despre însemnătatea societății pentru tinerii universitari, în care ei au legat amiciții, avură ocașie de a cultivá limba română și a desvoltá, spre a deveni membri devotați ai cauzei naționale. Evenimentul cel mai ponderos pentru societate, a fost serbarea decenală a universității de aici, care o aranjă „Junimea“ la începutul lunei Octobre a. c. Eusebiu Popovici predă apoi panglica treicolore a societății noului președinte, indemnându-l de a păzi cu sântietate aceste emble scumpe ale societății.

Noul președinte dl Teodor Popovici desfășurá scopul societății române „Junimea“, care e de a desvoltá pe membrii pe terenul literar, de și tinerii nu pot produce încă opuri nemuritoare și puțin din noi și-or alege cariera literară, dară ei au a urmă cu preferință studiile lor universitare, „trebuie să fim receptivi, ca să fim odată productivi“, apoi desvoltarea pe terenul social, ca să se desvólte prin societate pentru societate, avēnd și membrii ocașione, de a-și desvoltá sensul pentru interesele comune, căci aparținēnd unui corp, sūntem siliți a lucrá cu toții, a ne supune sub legi de noi create și astfel ne invēțăm a respectá și legile, ce se numesc țera și patrie, cum și să ne ajutăm spre muncă, ca să ni creăm o viéță mai bună și tot-deuna să fim drepți pentru dreptate și uniți în mișcările naționale.

Dl doctorand în drept și stud. fil. Stefan Petrovici salutá pe rectorul universității dl Dr. Hiller în limba germană. Junimea intonă cântul: „Mult imi place cu mândrie, hora să jucăm“. Rectorul constată cu plăcere interesul cel mare al junimei pentru studii și aminteșce despre comersul arangiat de cătră „Junimea“ în octombrie în onórea universității, dorind ca „Junimea“ să crească și să înflorască. Prin inițiativa dlui Eusebiu Popovici închină Junimea în onórea rectorului pe la 62 de constanțe.

Stud. jur. Bumbac vorbeșce despre factorii principali îndrumători ai stării noastre: frații Hurmuzachești, cum și apostolul ardelean Arune Pumnul cari chemară pe scăpătații Români bucovineni la carte, să li se inarmeze peptul și să se incredințeze de trăinicia noastră; Hurmuzacheștii urzesc cu agerime și abnegațiune lupta pentru restaurarea limbei române și drepturile politice, documentând, că n'a perit Românul în Bucovina, și întărind legăturile noastre cu popor. Naționalismul român înfloreșce în tot locul. Dovadă-s suflarea română la prelegerile arangiate de cătră societatea literară română, cum și „Armonia“ gingașa ei fiică, cuibul de repaos a tot spiritul român. „Doină șciu și doină đie, și cu doină me plătesc eu de bir și boeresc; doină cânt, doină șop-

tese, tot cu doină viețuesc*, astfel dăce Românul bucovinean. Ca Palas Atena e eșit din capul societății literare societatea politică română „Concordia“, pentru creșterea poporului român. Să trăească această st. treime!

Dl Miron Mihaiu Calinescu, archimandrit și asesor consistorial, dăce, că frații Hurmuzachești și Arune Pumnul au fost aceia, cari ne-au învățat a ne exprima în limba mamei; aceia au fost într'un timp, când limba română se păstră numai în pătura cea sănătoasă a poporului, care se audia numai la vatra poporului și la lângul copilului. Timpurile se schimbă. Acū se aude limba română în toate localele publice, resună de pe catedra universității și-i limba oficială a mai multor societăți, ce s'au înființat. Altfel fusese mai nainte. Pe timpul acela ne numeram pe degete și ne ajungeam și ne stringeam și intram într'o colibă. Atuncia se puse temelia pentru viitorul român. N'aveam universitate în țără și stringeam cruceri la cruceri ca să trimitem tineri în străinătate. Tineretul tot se înmulțea și creșcea. Otorul amintește despre înființarea celor două societăți secundare române.

Dl prof. Ioan Sbiera: Nu-s mulți ani, când dulcele nostru graiu nu se audia de cât în colibă, nimic în palat, deregătorii și presă. Coliba țeranului numai îl păstră. N'a trecut mult timp, și s'au vedut palaturile începând a inverși în forma lor de mai nainte, bisericile resunau de armoniosul graiu și au început și deregătorii, unde rar încă se aude. Me primplam cu țeranii, de și eram de alt traiu, vorbiam graiul lor, ei ne mesurau din creșcel, se șoptiau între sine, „și aceștia-s de ai noștri“.

Corul Junimei intonă cântul: „Deșteptă-te Române!“

Dl Mihaiu Piteiu: Eu-s din vechimea intunecată, unde nici în școlele populare nu era limbă românească. La 1848 resărise lucrul, care ne-a rupt prin bărbății amintiți din intunecatul desatros și ne-a deschis ușile raiului. Societatea literară română ne-a fost focarul, prin care s'a răspândit graiul nostru. Atunci eră poporul sêrac, puțini a putut studia în străinătate. Eu eram cel dintău, care plecasem în străinătate, să învăț alt ram de știință, de cât teologia. Acū avem o mulțime, o cunună frumoasă de tineri universitari, o propășire gigantică. Să fim mândri de ei! Dăcea bătrânul Rosetti: „Voeșce și vei pute.“ Voința sevrșeșce și noi vom fi de prisos. La înflorirea națiunii române rădic acest păhar.

Prin inițiativa dlui Teodor Popovici se închină în onôrea dlui M. Piteiu 60 de constanțe.

Dl Ion Bumbac, prof.: Frații Hurmuzachești și nemuritorul Pumnul au treșit pe Românii bucovineni din somnul de amorțire. Se înființă societatea pentru literatură și cultura română în Bucovina. Românismul trecuse în alte faze. Se înființară societățile „Armonia“ și „Concordia“. „Armonia“ o înființară 5 inși, cari la istoria acestui institut vor fi tot-dăuna amintiți; ea are menirea de a desvoltă simțul estetic al poporului român. În urmă se înființă societatea politică română „Concordia“, spre a conduce poporul român în mișcările politice, cum și a-i asigură un loc amăsurat în luptele politice, și a-l creșce pentru o enunțare mai temeinică și expresivă a ideilor sale politice.

Vorbiră apoi dnii Procopovici și Dr. Vojutichi.

Dl președinte al Junimei denumeșce apoi ca președinte hospitar pe dl consilier suprem Mihaiu Piteiu, închiând ședința oficială.

Societatea devine foarte animată și d'abia pe la 3¹/₂ dimineța se gândesc toți a se îndepărta, ducând cu sine impresiile cele mai bune. Rar să se fi întemplat o societate românească ca în astă sêră. E de regretat numai, că tinerii aristocrați români de pe la universitatea de aici escleră și astădî cu absența lor. Au să aibă ei

de sigur cercurile lor românești patriotice pentru progresa românismlui.

Dionisiu O. Olinescu.

Alesandru I. principele Bulgariei.

— Veđi portretul de pe pagina 567 —

Resboiul bulgaro-sêrbesc a atras atențiunea lumii asupra principelui Alesandru I al Bulgariei, care a respins cu atăta bravură atacul sêrbilor. În nr. de astădî punem dar sub ochii cetitorilor noștri un nou portret al principelui.

Densul s'a născut la 5 aprilie 1857. E al doile fiu al principelui Alesandru Ludovic George Frideric Emil, general de cavalerie în Hessa, tot odată și general de cavalerie austriac, unchiul lui Ludovic IV. carele e mare duce de Hesa și de Rin. S'a născut din o căsătorie morganatică a părintelui seu cu principesa Iulia de Battemberg, care e fiica repausatului comite de Hauke, fost ministru de resboiu al Poloniei.

Principele Alesandru e protestant evangelic. A studiat în școla de cadeti săsescă, de unde în 1875 eși în calitate de locotenent Abiă în etate de 20 ani, își oferi țarului serviciul seu în resboiul ruso-româno-turc și fu trimis în ôstea lui Gurko, mai apoi servi ca adjutant al principelui Carol. După încheierea resboiului se întorșe în patria sa, decorat cu ordinul St. George; acolo fu împărțit în garda prusescă, de unde în 1879 fu chemat pe tronul Bulgariei.

Esperința a probat, că bulgarii au fost norocoși cu alegerea. Principele Alesandru a pus temelia pentru înflorirea țării sale; a început să lucreze pe toate terenurile, spre a produce cultură, bunăstare și progres. Și etă, rezultatul se și cunoșce. A creat o forță, care a sfarmat armata sêrba, deprinsă mai de mult în știința militară. Si în curând Bulgaria se va mări cu Rumelia.

I. H.

Literatură și arte.

Conferințe literare. Dl Ioan Popea, profesor în Brașov, a deschis acolo joi la 3 dec. n. șirul conferințelor literare, care a reeșit foarte bine; conferențiarul a vorbit despre „creșterea fetelor.“ — Dl Iosif Macsim, profesor în Brașov, a ținut acolo joi în 10 dec. n. a două conferință literară, vorbind despre telefon, înaintea unui auditor numeros compus mai cu sêmă de dame. — Dl Titu Maiorescu a vorbit duminică la Ateneul Român din București despre „spiritul public la noi.“ — Dl V. A. Urechia a ținut duminică la Ploesți o conferință literară asupra cronicariului Miron Costin, în folosul clădirii edificiului Ateneului din București. — Dl G. Marian a ținut duminică la Craiova o conferință literară spre acelaș scop „Despre rolul Ateneului.“

Statua lui Lazăr este aședată pe soclul ei, în București, la stânga statuei lui Mihaiu Vitezul în grădina din fața Academiei unde astădî învățaturile se predau în limba țerei, după cum a vrut Lazăr, care a scos din greșelă pe cei ce credeau, că în româneșce nu se putea învăț filosofia, matematicile, etc. Desvêlirea statuei se va face la 5/17 Decembre, în ziua de Sfântul Sava, în ziua sêrbării școlii pe care a întemeiat'o el, și care sêrbătore anul acesta va fi indoit mărêtă.

Un tablou românesc. Pictorul român dl Hojda, de origine din Maramureș, dar de mai mult timp stabilit la Lugoș, a terminat un tablou, care interpretază pe pânză idea din celebra poezie „Deșteptă-te Române“ a lui Andrei Mureșan. Pictorul ș-a espus lucrarea în vi-

irina unui negustor din localitate. Inse tabloul n'a putut rămâne mult timp acolo, căci vice-comitele l'a confiscat, ér pe autorul l'a tras in cercetare pentru agitațiune.

Broșure. *Dl Gr. Ioan Lahovari*, membru la curtea de cassatie in București, a publicat (de curând acolo o broșură „Despre îmbunătățirea dreptății la noi.” — Din „*Comicul*”, revista dlui Lupescu din Focșani, au apărut nr. 3 și 4. — *Mitropolitul* primat al României a tipărit o broșură intitulată „Perceptele creștinești”, dedicată regelui.

Teatru și musică.

Sciri teatrale. *Dnii D. C. Olanescu și G. Steriade* au fost numiți membrii in comitetul Teatrului Național din București, cel dintâiu in locul dlui Gr. Ventura, celalalt confirmat încă pentru patru ani.

Teatrul Național din București, după cum ne spune „Românul”, se aruncă in scamoterie cu prestidigitatorul Cazeneuve. Sala e plină, semn al timpului. Panglicăriile produc mai mult efect, decât „Boccacio” prost cântat séu „Giroflé-Girofla” reu jucată. O mulțime de șgomote de tot felul circulă asupra mersului reprezentațiilor dela Teatrul Național; unele din ele au transpirat deja prin diferite țiare, altele sânt încă in stare latentă. Nu inregistrăm d'ocamdată nici unul. Pare că Teatrul Național este amenințat să rămăie și fără operă. Angajamentul primadonnei dra Leria a espirat și direcțiunea teatrelor nu voieșce să-l rennoișcă decât pe o lună, pe când dșora Leria cere in mod categoric și cu drept cuvânt un contract pe trei luni. „România Liberă” află, că dra Leria e și angajată cu incepere dela 1/13 decembre, in trupa italiană de operă dela Kiev. Se dice inse, că decă i s'ar da 4000 lei pe luna decembre, ar consimți să completeze stagiunea de 3 luni a operei române, afișată oficial de direcția Teatrului Național. „Epoca” scrie, că in séra când avea să se jöce „Hamlet” se respândise scirea, că o cabală avea de gând să fluere pe dna Ana Manolescu in rolul Ofeliei in Hamlet, jucată până mai de ună-ți de dna Aristița Manolescu. Reprezentațiunea a urmat inse fără cel mai mic incident. Țilele trecute s'au jucat următoarele piese: vineri in 4 dec. n. opereta „Studentul cerșetor” sambătă opera „Linda”; duminică reprezentațiune estra ordinară in beneficiul răniților bulgari și sërbi, jucându-se „Un trântor cât dece” vechie comedie vodvil intr'un act de dl M. Millo, „Sentinela română” poemă de dl V. Alecsandri, Țisă de dl Gr. Manolescu, producțiunea prestidigitatorului Cazeneuve și in urmă vechia operetă „Domnul Chouffleuri.” Luni opera „Linda”; marți „Un leu și un zlot” comedie intr'un act de D. R. Rosetti; opereta „Domnul Chouffleuri” „Femeile resboinice” balet nou; mercuri operă „Linda”; joi opereta „Boccacio.” „România” scrie, că dra Carlota Leria, privighetörea operei române, in urma unui nou angajament ce a incheiat cu comitetul teatrelor, nu va părăsi scena Teatrului Național și va sta până la finele stagiunii.

Societatea Andrei Șaguna a clericilor și preparanților din Sibiiu a ținut aseră vineri la 11 dec. n. in onörea marelui arhipăstor Andrei, o ședintă publică. Program: 1. „Serenadă”, cor de H. Marschner, executat de corul societății; 2. „Cuvânt ocașional”, rostit de Nicolau Clonța, cl. curs. III; 3. „Grui Sânger”, legendă de V. Alecsandri, declamată de N. Terhetea, cl. curs. III; 4. „Pe aripi de cântare”, cântec pentru tenor, de F. Mendelssohn-Bartholdy, cântat de George Pop, cl. curs. II; 5. „Ce schimbări s'au produs in privința re-

ligiösă, morală și socială prin ivirea creștinismului”, disertațiune de Emilian Popescu, cl. curs. II; 6. „Țiua a apus”, cor de H. Pfeil, executat de corul societății; 7. „Polipul Unchiului”, comedie intr'un act de I. Slavici.

Serată literară musicală in Orăștie. Corpul invetătoreșc din Orăștie va da astăzi sambătă la 12 dec. n. o producțiune literară și musicală in memoria marelui arhipăstor Andreiu in edificiul școlii capitale gr.-or. rom. din localitate, cu următorul program: 1. „Românime mult cercată”, poezie de Z. Boiu, musica de D. Cunțan, executată de corul bărbătesc sub dirigiarea invetătorului T. Popovici. 2. „Cuvântare ocașională”, rostită de invetătorul G. Oprea. 3. „Rămas bun codrule”, de F. Mendelssohn, executată de corul miest. 4. „Din povestea vorbeii”, de A. Pan, declamațiune de invetătorul George Jöndrea. 5. „Cât te-am iubit”, poezie de Matilda Cugler, musica de C. G. Porumbescu, cântată solo de dra Teresia Corvin. 6. „Românul”, poezie de A. Marienescu, musica de C. G. Porumbescu, executată de corul plugarilor români din Orăștie.

Adelina Patti va fi insoțită de tenorul Nicolini in călătoria artistică ce întreprinde. La 12 Decembre artista va cânta la Budapesta, la 16 Decembre la Viena, unde va da și un concert; la 19 la Praga unde va cânta „Traviata”; la 22 la Varșovia „Carmen”; la 25 tot acolo „Traviata”; la Iași la 2 Ianuarie un concert; la București, de la 6 la 12 Ianuarie va cânta „Lucia”, „Linda” și „Bărbierul de Sevilla.” Regina României, dice „Neue freie Presse”, a garantat partea materială a acestor reprezentațiuni. Din București, Patti va cânta la 18 Ianuarie la Triest; 23—26 Ianuarie la Nizza „Carmen” și „Crispino e la Comare”; pe urmă va cânta la Barcelona de 4 ori, la Madrid de șese; la Lisabona de nouă, la Oporto de două și la Sevilla de 5 ori.

C e n o u ?

Sciri personale. *Regele Milan* a Țis unui corespundinte al Țiarului „Wiener Allgemeine Zeitung”: „Intru cât priveșce valörea soldaților, trebuie făcută o mare deosebire intre soldatul sêrb, de obicei möle și soldatul român, energie și capabil să ia redute cu asalt, cum a făcut-o la Grivița.” — *Regina Natalia a Serbiei* a însărcinat pe ministrul [României dela Belgrad dl Emil Ghica, a mulțumi in numele seu președintelui „Crucei roșie” române pentru trimiterea misiunii sanitare române in Serbia, care supt conducerea dlui dr. G. Radulescu, lucréză acolo in trei spitale cu 250 paturi. — *Dl Ioan Faur*, judecător la inalta Curte din Budapesta, a fost pensionat cu espresiunea pré naltei recunoștințe pentru activitatea de mulți ani.

Hymen. *Dl Aron Mihăescu*, candidat de preot in Lunca-Cernei, ș-a incredințat de soție pe dra Sofia Murar in Hațeg. — *Dl Theodor Moga*, proprietar in Zaul de Câmpie și-a incredințat de soție pe dșora Alecsandra Șandor de Vist, fiica dlui Nicolau Șandor de Vist din Orda de jos.

Necrolöge. *Maria G. Barițiu*, soția decanului presei române George Barițiu, a incetat din viétă in Brașov la 3 dec. n. in etate de 66 ani și in anul 45-le al fericitei sale căsătorii, avënd in aceea 9 prunci, din cari trăesc: Victoria, măritată Constantin Iuga, cassarul Academiei române in București; Ieronim, funcționar la „Albina” in Sibiiu; Aurelia vöduva Alecsandru Vlad; Octavia măritată Michail Stănescu, comerciant in Brașov; Maria, măritată Michail Bontescu, avocat in Hațeg. Inmormântarea s'a făcut in sambăta trecută, asistând un public mare. Ne asociăm și noi cu espresiunea codolentei sincere. — *Poetul Gr. Alecsandrescu* a murit; la

propunerea dlui Al. Papadopol Calimach, camera României a decis ca ilustrul mort să se inmormenteze pe cheltuiala statului.

M o d a.

Încă câteva săptămâni și erna își va serbă intrarea sa triumfală în țară și poate pe la domnia voastră a și sosit, deci mă grăbesc a vă împărtăși noutățile și stofele sezonului, ca să puteți ave o idee mai chiară despre moda de erna.

Stofele cele mai moderne sunt foarte caracteristice, atât cu privire la coloare, cât și la materie și cele mai noue sunt postavurile cu broderie și cele bițioase cu bordire în colorile cenușiu, verde închis, apoi brun în toate nuanțele, marine și oranj întunecată. Cele mai elegante toalete sunt gătite din catifea desinată și stofă netedă, rochia din cea dintâiu, erva tunica și talia din a doua. Foarte plăcute sunt stofele de bison cu bordire de mărgelile de lemn și șinore. În zilele trecute veștii o toaletă foarte elegantă de promenadă gătită din catifea brună și loden imperial, la această rochie era lungă netedă, tunica mergea până în jos și de o parte avea ca decorațiune broderie de iet și oțel. Talia era scurtă cu asemenea decorațiune, o pelerie de peluche brună cu panglice de faille completau această toaletă simplă. Mantilele în acest sezon sunt foarte moderne și se găsesc din otoman cu decorațiune de dantele de pěr, din peluche brodat cu mărgelile și cu decorațiune de astragan și crimer în toate colorile.

Și acum, stimate cetitoare, voesc a vă descrie câteva toalete elegante ce le veștii cu ocaziunea unui concert. O toaletă simplă putui admiră primo loco la principesa de coronă Stefania, aceea era gătită din atlas alb cu desine de trandafiri și dantele, rochia era lungă și în plisse, tunica era largă arangiată în increșturi bogate și cu decorațiune de dantele și chenille rosa, înderept era ridicată puțin și într'o parte avea o mașuă de panglică de moar rosa! Talia era scurtă și avea ca decorațiune pe piept un jabot de tũll alb cu pompone de chenille rosa asemenea și la mâneci.

Tot pe princesa mai veștii cu alta ocaziune, o toaletă dragălașă din atlas albastru-alb și stofă rosa de dantele de Brussela, la această rochie era ornată cu garnire înguste, tunica foarte bogată din dantele rosa era ridicată într'o parte cu o agrafă și se continuă înderept în crește bogate și arangiate cu gust, talia ascuțită era scurtă și avea ca decorațiune la grumași și mâneci tũll rosa auriu.

Frisura naltă era ornată cu ace și stelute de briliante.

Toileta princesei Schwarzenberg gătită din catifea sură albastru și broderie de oțel încă era tare bine; la această talia, era în formă de inimă și ornată cu dantele negre. Rochia largă din catifea era netedă și peste densa viniă tunica de dantele sure albastru preserată cu broderie de oțel și ridicată cu o rosetă de mărgelile întunecate.

Simplă de tot era toileta unei fete tinere din iluzion rosa și peluche alb, apoi alta gătită din moar antic violet și crep cevaș mai deschis și decorată cu brândușe și ceea a unei dame tinere din catifea oranje și asemenea stofă de dantele.

Originală de tot și de o elegantă rară fu și toileta cântăreței Nilson la debutul ei în Viena. Toileta artistei era gătită din sũrah gãlbũ și dantele vechi de Valencia, rochia netedă, din atlas era totă trasă cu volanturi de dantele, tunica din sũrah era lungă și ridi-

cată puțin într'o parte cu o agrafă de diamante în forma unor spice și ornată cu panglice galbene albastru, o erva sarpă mare de moar albastru formă cea din dèrept. Talia era scurtă decoltată și ornată cu dantele. Pe piept strălucia un colier de briliante, erva în pěr o agrafă de petrii gãlbũie în formă de spice.

La decorațiunea rochiilor sunt foarte moderne dantelele iapaneze din metasă fină și dură, era pentru baturi, serate, cele fine din metasă cu broderii, așa dantelele Pompadour de colore deschisă cu mustre roșii de chenille, apoi altele de pěr cu imitație de astragan alb, fine ca neua cea de curend căduță și cele negre cu mustre en relief, fructe, mărgelile și fire de aramă.

Peleriele în acest sezon sunt mai toate nalte. O novitate e peleria așa numită „Stefani Touque” susă și gătită din peluche brun seu verde cu decorațiune de agrafe în forma melcului; apoi fasonul „Agata”, un capot dragălaș din stofă verde ca muschiul cu căpățina josă și pe margini decorat cu o bordiră de mărgelile de lemn de asemenea colore, o mașuă mare de faille și asemenea panglice de legat servesc ca ornament.

Foarte plăcut e și fasonul „Angela” o pelerie rotundă din peluche brun, căpățina din neted, erva penna din desinat, o panglică de faille și o pasere de fantasia o decorază.

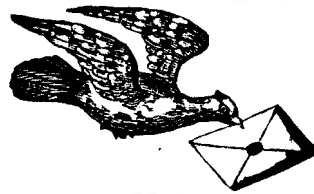
Dintre novități ca decorațiuni pentru piept și gulera amintesc următoarele: col de Paris, gătit din zephir rosa creme, col Valerie din catifea roșie și trasă cu broderie fină de aur, col Sapho din catifea și broderie chineză en relief, apoi așa numitele „plastron” ca decorațiune pe piept gătite din stofe aurii, catifea și oțel seu numai din mărgelile și dantele, precum și Jabotul „Fedora” din sũrah marine și bordo.

Eventaliile cele mai elegante sunt cele de scoică și pene de struț, de fasan, pãun, gãini de pădure în toate colorile, apoi cele de dantele și atlas ornate cu picturi, figuri alegorice seu cu broderii aurii seu flori.

Sculele cele mai noue sunt în forma trifoiului, a spicului de grâu și a neghinei din argint, aur și preserate cu diamante seu rubine.

Valeria.

Poșta Redacțiunii.

Dlul A. F. Muțămim,
Versurile: O muștrare, Amalia, erna, Când te-am vėđut, se resping.

Dlul M. M. in B. Ne pare reu, ca nu ve putem implini cererea.

Dlul St. P. in L. N'am primit 12, ci numai 10, din cari 1 esempler s'a vėndut pãn' acuma.

Cãlindarul sėptėmãnei.

Diua sept.	st. v.	st. n.	Numele sãntilor și sėrbãtorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca 29 dupã Rusale. Luc. XVII. 12—19 inv. 7.					
Duminecã	1	13	Prof. Naum	7 41	4 3
Luni	2	14	Prof. Avacum	7 42	4 3
Mãrți	3	15	Prof. Sofonia	7 42	4 3
Mercuri	4	16	Mart. Varvara	7 44	4 3
Joi	5	17	† Cuv. Sava cel sf.	7 45	4 3
Vineri	6	18	(†) Ierarch. Nicolae	7 46	4 4
Sãmbėtã	7	19	† Sf. Filotea	7 47	4 4

Proprietar, redactor respundãtor și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipãriul lui Eugeniu Hollãș in Oradea-mare